

Ο Ινδουϊσμός

✚ Ο Ινδουϊσμός δεν είναι ενιαία θρησκεία, αλλά πολυσύνθετο σύνολο που συνδέει αρμονικά θρησκευτικές διδασκαλίες, παραδόσεις και λατρείες. Στην αχανή ινδική χώρα οι ποικίλες γεωγραφικές και κλιματολογικές ιδιαιτερότητες, η εθνολογική ποικιλία, η μακραίωνη ιστορία και άλλοι παράγοντες γέννησαν στη διάρκεια των αιώνων ένα πλήθος θρησκευτικών αντιλήψεων και παραδόσεων.

✚ Ο πολιτισμός του Ινδού και οι Άριοι

- Στην κοιλάδα του **ποταμού Ινδού** από το 3000 ως το 1500 π.Χ. άκμασε ο πολιτισμός του Ινδού με κύριο χαρακτηριστικό της θρησκευτικής ζωής τη λατρεία του θείου ως γενεσιουργού δύναμης που παράγει τη ζωή.
- Γύρω στο 1500 π.Χ. εισβάλουν και εγκαθίστανται στην Ινδία οι **Άριοι**, οι οποίοι φέρνουν το δικό τους πολιτισμό. Η σύνθεση των δύο αυτών πολιτισμών δημιούργησε τον **Ινδουϊσμό**.

✚ Η Βεδική θρησκεία

- ✓ Η θρησκεία των Αρίων ήταν **πολυθεϊστική**. Θεοί ήταν ο ουρανός, ο ήλιος, η φωτιά, ο θεός της γονιμότητας, της καταγίδας, του πολέμου κ.α.
- ✓ Κέντρο της λατρείας αποτελούσε η θυσία στους θεούς.
- ✓ Όλα αυτά τα πληροφορούμαστε από τα ιερά βιβλία των Αρίων τις **Βέδες**, που γράφτηκαν από το 1500 ως το 1000 π.Χ.

❖ Οι Άριοι ήταν χωρισμένοι σε τρεις τάξεις:

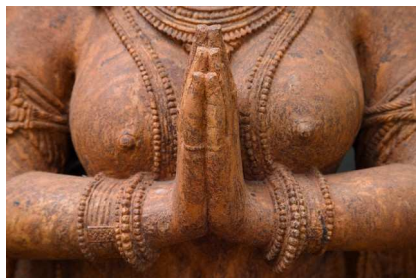
- **ιερείς (βραχμάνους)**
- **πολεμιστές – αριστοκράτες**
- **καλλιεργητές**

Αργότερα προστέθηκε και η τάξη των **χειρωνακτών**, στην οποία κατέταξαν τους κατακτημένους ντόπιους λαούς.

☞ Το ινδικό όνομα των τάξεων αυτών είναι **βάρνα = χρώμα**. Είναι όμως γνωστές με το όνομα **κάστες** που δόθηκε από τους Πορτογάλους αποίκους το 16^ο αιώνα. Επιπλέον δημιουργήθηκε και η τάξη εκείνων που ήταν έξω από κάθε κάστα (**άθικτοι**).

☞ Κάθε κάστα έχει ένα σύνολο κανόνων και η μεταπήδηση σε άλλη κοινωνική τάξη μπορεί να επιτευχθεί μόνο σε μια επόμενη ζωή, ανάλογα με τις πράξεις κατά την παρούσα.

- ❖ Παράλληλα με τον πολυθεϊσμό στις Βέδες συναντάται η ιδέα του «**ντάρμα**». Το ντάρμα είναι η παγκόσμια τάξη που συγκροτεί τον κόσμο και την κοινωνία, και επειδή είναι θείας καταγωγής ο άνθρωπος πρέπει να συμμορφώνεται με το θέλημά του. Οι κάστες ανήκουν στην παγκόσμια τάξη που συγκροτεί τον κόσμο.

Οι Ουπανισάδες

Οι Ουπανισάδες είναι το δεύτερο ιερό βιβλίο του Ινδουϊσμού (800-500 π.Χ.). Σύμφωνα με το βιβλίο αυτό υπάρχουν:

- Το **Μπράχμαν**: η θεία πραγματικότητα που αποτελεί το υπόστρωμα του σύμπαντος, στην οποία οφείλονται όσα υπάρχουν, ακόμη και οι θεοί.
- Το **Άτμαν**: είναι μέρος της θείας πραγματικότητας και υπάρχει στον άνθρωπο και στον κόσμο. Με τον τρόπο αυτό όλα τα όντα είναι στο βάθος τους Άτμαν και άρα μέρος του Μπράχμαν. Το ίδιο και ο άνθρωπος. Μόνο που αυτός έχει διαρκώς το νου του στραμμένο προς τα έξω (κόσμο) και αγνοεί ότι το βάθος του εαυτού του είναι η θεία πραγματικότητα.
- Η **σαμσάρα**: είναι η ανακύκληση των υπάρξεων. Σύμφωνα με αυτήν την αντίληψη τα έμβια όντα δεν ζουν μόνο μία φορά αλλά αφού μια μορφή ύπαρξης διαλυθεί, κάτι από αυτήν επιβιώνει και μεταβαίνει σε άλλη μορφή ύπαρξης. Δημιουργείται έτσι ένας ατελείωτος κύκλος μετενσαρκώσεων που διατηρεί συνεχώς τα όντα σε κάποια μορφή ύπαρξης.
- Το **κάρμα**: σημαίνει πράξη. Είναι το σύνολο των πράξεων που προσδιορίζουν τη μορφή στην οποία θα μεταβεί ένα ον, όταν θα ξαναγεννηθεί.
- Η **μόζα**: είναι το αίτημα της απελευθέρωσης από την οδύνη που προκαλεί η συνεχής παραμονή σε κάποια κατάσταση.
- Η **γιόγκα**: είναι η σταδιακή απόσυρση του ανθρώπινου νου από τον εξωτερικό κόσμο και η στροφή προς τον εσωτερικό κόσμο, με σκοπό τη γνώση και την ταύτιση με το Άτμαν και μέσω αυτού με το Μπράχμαν. Η σωτηρία του ανθρώπου, σύμφωνα με τη γιόγκα, είναι προσωπική υπόθεση.

